

ELTE BTK, ÓTI, Latin Tanszék, 2012/13, I. (ősz) félév

BMA-VALD-201

dr. Földváry Miklós István egyetemi adjunktus

K

5 kr

Sze,10:00–11:30

Műk 4/F 212

Vallási jelenségek

Az előadás célja:

A tantárgy anyaga lényegében a vallásfenomenológia egyes kiemelt tárgyköreinek felel meg, különös tekintettel a múltbéli vallások „gyakorlati”, azaz rituális, néprajzi, szociális vonatkozásaira. Az óráknak nem célja, hogy általános bevezetést adjanak a vallásfenomenológiába (az másik előadás tárgya), inkább egy-egy jelenség (pl. tér, idő, imádság, áldozat, mozgás, öltözködés, stb.) körüljárását célozzák egy-egy meghatározott korra és kultúrára vetítve, hogy ezzel mintát adjanak a hasonló jelenségek földolgozására.

Az előadásokban elsődleges szempont az alapos és átfogó forrásismeret (esetleg a forrásnyelv elemi ismerete), majd a források szintetizálása és történeti, elméleti következtetések levonása.

A jelen félévben a vizsgált terület a víz rituális jelentősége lesz a keleti és a nyugati kereszténység kora középkori szövegeimlékeinek fényében.

A jegyzetelés feltételei:

Az előadás látogatásköteles. Az előadásra legfeljebb tíz perc késéssel lehet érkezni. A tanegységet írásbeli vizsga zárja, amely az előadások anyagára és forrásszövegeire és/vagy a tanár által elfogadott önálló, a témához kapcsolódó kutatásra épül. A forrásszövegek pontos mennyiségét a félév folyamán, illetve a vizsgaidőszak kezdetéig adja meg a szaktanár a kurzusfórumon.

Latin, görög, angol, német vagy francia nyelvtudás ajánlott. A hallgatók közelebbi szakterületüknek megfelelően önállóan választott, vagy a tanár által ajánlott szakirodalom alapján írásos beszámolót, összefoglalót készítenek.

A tervezett tanmenet:

- A keresztelezés szertartásai és a keresztvíz Rómában
- A vízszentelés keleten, különös tekintettel Jeruzsálemre
- A víz szimbolikája, teológiája és kozmogóniája
- A keresztvízszentelés főimája
- A vízkereszti vízszentelés főimája
- A szenteltvíz típusai, használata, jelentősége
- Az egyszerű vízszentelés
- A „nagyobb” vízszentelés
- A vízkereszti vízszentelés nyugaton

Szakirodalom:

CABROL, Fernand OSB — LECLERCQ, Henri OSB — MARROU, Henri: *Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie*. Librairie Letouzey et Ané, Paris 1907–1953.

CONYBEARE, Frederick Cornwallis — MACLEAN, Arthur John: *Rituale Armenorum Being the*

Administration of the Sacraments and the Breviary Rites of the Armenian Church Together with the Greek Rites of Baptism and Epiphany. Clarendon Press, Oxford 1905.

DENYSENKO, Nicholas E.: *The Blessing of Waters on the Feast of Theophany in the Byzantine Rite. Historical Formation and Theological Implications.* ProQuest, Washington D. C. 2008.
<http://books.google.hu/books?id=nXyygX2h58QC&dq=inauthor:%22Nicholas+E.+Denysenko%22+inauthor:%22The+Catholic+University+of+America%22&hl=hu&source=gbs_navlinks_s>

MARQUESS OF BUTE, John — WALLIS BUDGE, Ernest Alfred: *The Blessing of the Waters on the Eve of the Epiphany.* H. Frowde, London 1901.

PUNNET, Pierre de: „Formulaire grec de l'Épiphanie dans une traduction latine ancienne”, *Revue Bénédictine* XXIX (1912) 29–46.

VOGEL, Cyrille — ELZE, Reinhard: *Le pontifical romano-germanique du dixième siècle* I–III. Città del Vaticano 1963, 1972. (Studi e Testi 226–227, 269)

Megjegyzések: Az interneten el nem érhető forrásszövegeket a tanár biztosítja.

A szaktanár elérhetősége:

hivatalos cím: foldvary.miklos@btk.elte.hu

sürgős esetekben, kivételesen: +36 20 4566678